

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

طرح دوره (Course Plan)

دانشکده: بهداشت	سال تحصیلی: ۹۷-۹۸	نیمسال: اول
نام واحد: اصول برنامه ریزی بهداشتی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری
رشته: بهداشت عمومی	مقطع: کارشناسی	ترم: ۵
پیش نیاز: اصول مدیریت در خدمات بهداشتی	محل برگزاری: دانشکده بهداشت	مسئول درس: دکتر فریبا خیاطی

هدف کلی

- ۱- آشنایی دانشجویان با ماهیت، اصول و مراحل مختلف فرآیند برنامه ریزی و برنامه ریزی بهداشت در نظام سلامت
- ۲- ارتقاء میزان شناخت و توان تحلیل برنامه های بهداشتی
- ۳- کسب آمادگی لازم برای مشارکت در تدوین برنامه های بهداشتی در سطح اول و نیز ارزشیابی و تحلیل هزینه- بهره دهی و هزینه اثربخشی برنامه های بهداشتی

اهداف اختصاصی

(*حیطه ها مشخص شود. شناختی، روانی حرکتی و نگرشی)

در پایان دوره دانشجو باید قادر باشد:

- ۱) مفاهیم و تعاریف برنامه ریزی، ضرورت و اهمیت برنامه ریزی، محاسن و محدودیتهای آن را توضیح دهد.
- ۲) نظامهای مختلف برنامه ریزی، محاسن و محدودیتهای هر کدام از آنها را نام برده و توضیح دهد.
- ۳) هدفها و بینشهای مختلف برنامه ریزی (ارضای و اقناع، بهینه سازی و سازگاری) را بیان نماید.
- ۴) انواع برنامه ریزی بر حسب نوع هدف (زمان دستیابی به هدف) را نام برده و کاربرد هر کدام را در سازمانها توضیح دهد.
- ۵) انواع برنامه ریزی بر حسب رویکردهای اجتماعی و سیاسی را نام ببرد.
- ۶) انواع برنامه ریزی را بر حسب مراحل اجرایی نام ببرد.
- ۷) سطوح برنامه ریزی (ناحیه ای، منطقه ای و ملی) و برنامه های چندملیتی را توضیح دهد.
- ۸) سلسله مراتب برنامه ها (برنامه های هشگانه) را نام برده و برای آنها مثال بزند.
- ۹) مفهوم برنامه ریزی استراتژیک و تحلیل SWOT را توضیح دهد.
- ۱۰) اجزای مختلف مدل برنامه ریزی استراتژیک سازمان جهانی بهداشت را نام برده و هر قسمت را توضیح دهد.

- ۱۱) مثالهایی از سایر از مدلهای برنامه ریزی استراتژیک را در کلاس ارائه و توضیح دهد.
- ۱۲) مفهوم برنامه ریزی بهداشت ملی را بیان نماید.
- ۱۳) مراحل مختلف فرآیند برنامه ریزی بهداشت ملی را توضیح دهد.
- ۱۴) مراجعی برای تعیین نیازها، اهداف، راهها و ابزار مورد نظر برای برنامه های بهداشتی را نام ببرد.
- ۱۵) برنامه ریزی تفصیلی و عملیاتی را با مثال توضیح دهد.
- ۱۶) برای یک هدف بهداشتی مشخص، یک برنامه عملیاتی با زمان بندی مشخص طراحی کند.
- ۱۷) روشهای جمع آوری اطلاعات برای پایش برنامه ها و نحوه تهیه پسخوراند و گزارش نویسی را نام ببرد.
- ۱۸) کنترل (ارزیابی وضعیت موجود، پایش و ارزشیابی برنامه های بهداشتی) را به عنوان یکی از وظایف مدیر توضیح دهد.
- ۱۹) بودجه و بودجه بندی را توضیح دهد.
- ۲۰) اصول، اجزا و مراحل بودجه بندی را تعریف کند.
- ۲۱) مراحل بودجه بندی در ایران را توضیح دهد.
- ۲۲) سئوالات و اشکالات خود را مطرح نموده و پاسخ لازم را دریافت نماید.

محیط آموزشی: کلاس درس

آموزش دهنده/ آموزش دهندگان: دکتر فریبا خیاطی

منابع اصلی درس

- ۱- کتاب برنامه ریزی بهداشت و درمان. دکتر سعید آصف زاده و عزیز رضاپور
- ۲- کتاب برنامه ریزی استراتژیک. دکتر سیدجمال الدین طیبی و دکتر محمدرضا ملکی
- ۳- کتاب برنامه ریزی در ارائه خدمات سلامت. دکتر محمود تکویی مقدم و ملیکه بهشتی فر
- ۴- کتاب اصول و مبانی مدیریت. دکتر عبدالله جاسبی
- ۵- سازمان و مدیریت. از تئوری تا عمل، دکتر مهدی ایران نژاد پاریزی و پرویز ساسان گهر. ناشر: موسسه عالی بانک داری ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران. ۱۳۸۲
- ۶- کتاب اصول مدیریت در خدمات بهداشتی. دکتر فریبا خیاطی

ارزیابی^۱

▪ ارزیابی تکوینی^۲

- نوع آزمون: آزمون شفاهی در کلاس درس (پرسش و پاسخ)
- زمان برگزاری: ۵-۱۰ دقیقه در شروع هر کلاس
- ارائه یک برنامه بهداشتی عملیاتی فرضی
- تاثیر بر نمره آزمون نهایی: ۲-۳ نمره علاوه بر نمره آزمون پایان ترم

▪ ارزیابی پایانی^۳

- نوع آزمون: آزمون تستی و تشریحی
- زمان برگزاری: پایان ترم
- نحوه محاسبه نمره پایانی: ۱۷-۱۸ نمره از سؤالات تستی و ۲-۳ نمره از سؤالات تشریحی
- حداقل نمره قبولی: نمره ۱۰

مقررات

- ساعت ورود و خروج: مطابق برنامه دانشکده
- تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس یا در بخش: مطابق برنامه دانشکده
- نحوه پوشش دانشجو
- و سایر موارد با ذکر جزئیات

¹ Assessment

² Formative

³ Summative

رئوس مطالب

ردیف	سرفصل مطالب	تاریخ ارائه	نحوه ارائه	منابع درسی	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
۱	مفاهیم و تعاریف برنامه ریزی، ضرورت و اهمیت برنامه ریزی، محاسن و محدودیتهای آن	جلسه اول	پرسش و پاسخ سخنرانی	کتاب برنامه ریزی بهداشت و درمان. دکتر سعید آصف زاده و عزیز رضاپور	وایت برد پروژکتور و کامپیوتر	ارزیابی تکوینی و پایانی
۲	نظماهای مختلف برنامه ریزی، محاسن و محدودیتهای هر کدام از آنها	جلسه دوم	پرسش و پاسخ سخنرانی	کتاب برنامه ریزی استراتژیک. دکتر سیدجمال الدین طیبی و دکتر محمد رضا ملکی	وایت برد پروژکتور و کامپیوتر	ارزیابی تکوینی و پایانی
۳	هدفها و بینشهای مختلف برنامه ریزی (ارضای و اقتناع، بهینه سازی و سازگاری)	جلسه سوم	پرسش و پاسخ سخنرانی	کتاب اصول و مبانی مدیریت. دکتر عبدالله جاسبی	وایت برد پروژکتور و کامپیوتر	ارزیابی تکوینی و پایانی
۴	انواع برنامه ریزی بر حسب نوع هدف (زمان دستیابی به هدف) و کاربرد هر کدام در سازمانها	جلسه چهارم	پرسش و پاسخ سخنرانی	- کتاب برنامه ریزی بهداشت و درمان. دکتر سعید آصف زاده و عزیز رضاپور	وایت برد پروژکتور و کامپیوتر	ارزیابی تکوینی و پایانی
۵	انواع برنامه ریزی بر حسب رویکردهای اجتماعی و سیاسی و انواع برنامه ریزی را بر حسب مراحل اجرایی	جلسه پنجم	پرسش و پاسخ سخنرانی	- کتاب برنامه ریزی بهداشت و درمان. دکتر سعید آصف زاده و عزیز رضاپور - کتاب برنامه ریزی در ارائه خدمات سلامت. دکتر محمود نکویی مقدم و ملیکه بهشتی فر	وایت برد پروژکتور و کامپیوتر	ارزیابی تکوینی و پایانی

۶	سطوح برنامه ریزی (ناحیه ای، منطقه ای و ملی) و برنامه های چند ملیتی	جلسه ششم	پرسش و پاسخ سخنرانی	کتاب برنامه ریزی بهداشت و درمان. دکتر سعید آصف زاده و عزیز رضاپور	وایت برد پروژکتور و کامپیوتر	ارزیابی تکوینی و پایانی
۷	سلسله مراتب برنامه ها(برنامه های هشگانه)	جلسه هفتم	پرسش و پاسخ سخنرانی	سازمان و مدیریت. از تئوری تا عمل، دکتر مهدی ایران نژاد پاریزی و پرویز ساسان گهر	وایت برد پروژکتور و کامپیوتر	ارزیابی تکوینی و پایانی
۸	مفهوم برنامه ریزی استراتژیک و چگونگی تحلیل SWOT	جلسه هشتم	پرسش و پاسخ سخنرانی	کتاب برنامه ریزی بهداشت و درمان. دکتر سعید آصف زاده و عزیز رضاپور کتاب برنامه ریزی استراتژیک دکتر سید جمال الدین طییبی	وایت برد پروژکتور و کامپیوتر	ارزیابی تکوینی و پایانی
۹	مدلهای مختلف برنامه ریزی استراتژیک با تاکید بر مدل سازمان جهانی بهداشت	جلسه نهم	پرسش و پاسخ سخنرانی	کتاب برنامه ریزی استراتژیک دکتر سید جمال الدین طییبی	وایت برد پروژکتور و کامپیوتر	ارزیابی تکوینی و پایانی
۱۰	مفهوم برنامه ریزی بهداشت ملی و مراحل مختلف فرآیند برنامه ریزی بهداشت ملی	جلسه دهم	پرسش و پاسخ سخنرانی	کتاب برنامه ریزی بهداشت و درمان. دکتر سعید آصف زاده و عزیز رضاپور کتاب برنامه ریزی در ارائه خدمات سلامت. دکتر محمود نکویی مقدم و ملیکه بهشتی فر	وایت برد پروژکتور و کامپیوتر	ارزیابی تکوینی و پایانی
۱۱	برنامه ریزی تفصیلی و عملیاتی	جلسه یازدهم	پرسش و پاسخ سخنرانی	کتاب برنامه ریزی بهداشت و درمان. دکتر سعید آصف	وایت برد پروژکتور و کامپیوتر	ارزیابی تکوینی و پایانی

		زاده و عزیز رضاپور				
۱۲	تهیه و ارائه برنامه عملیاتی بهداشتی با هدف و زمانبندی مشخص توسط دانشجویان داوطلب	جلسه دوازدهم	طبق سلیقه دانشجو و سپس بحث عمومی	کتاب اصول مدیریت در خدمات بهداشتی. دکتر فریبا خیاطی	وایت برد پروژکتور کامپیوتر و	ارائه در کلاس توسط دانشجو
۱۳	کنترل (ارزیابی وضعیت موجود، پایش و ارزشیابی برنامه های بهداشتی) روشهای جمع آوری اطلاعات برای پایش برنامه ها و نحوه تهیه پسخوراند و گزارش نویسی ارزشیابی و تحلیل هزینه- بهره دهی و هزینه اثربخشی برنامه های بهداشتی	جلسه سیزدهم	پرسش و پاسخ سخنرانی	کتاب برنامه ریزی بهداشت و درمان. دکتر سعید آصف زاده و عزیز رضاپور کتاب اصول مدیریت در خدمات بهداشتی. دکتر فریبا خیاطی	وایت برد پروژکتور کامپیوتر و	ارزیابی تکوینی و پایانی
۱۴	بودجه (اصول و مراحل آن) و روشهای بودجه ریزی	جلسه چهاردهم	پرسش و پاسخ سخنرانی	کتاب اصول مدیریت در خدمات بهداشتی. دکتر فریبا خیاطی	وایت برد پروژکتور کامپیوتر و	ارزیابی تکوینی و پایانی
۱۵	مراحل بودجه بندی در ایران	جلسه پانزدهم	پرسش و پاسخ سخنرانی	کتاب اصول مدیریت در خدمات بهداشتی. دکتر فریبا خیاطی	وایت برد پروژکتور کامپیوتر و	ارزیابی تکوینی و پایانی
۱۶	سئوالات و اشکالات درسی دانشجویان	جلسه شانزدهم	پرسش و پاسخ	-	وایت برد	

استاد مربوطه: دکتر فریبا خیاطی
مدیر گروه: دکتر افشین بهمنی
معاون آموزشی دانشکده: مهندس جمشید خوبی